

Constantin Țăbărnă (1929 – 2010)

Cu profundă durere Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie “Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova anunță, că în ziua de 7 octombrie curent, profesorul universitar **Constantin**

Țăbărnă, doctor habilitat în științe medicale, profesor universitar, academician Onorific al Academiei de Științe din Republica Moldova, după o scurtă, dar dureroasă suferință ne-a părăsit, plecând spre cele veșnice.

Născut la 1 ianuarie 1929, în comuna Sângerei Vechi, raionul Bălți, într-o familie de agricultori, profesorul Constantin Țăbărnă de mic copil a cunoscut greul și lipsurile, adolescența și tinerețea Domniei Sale fiind marcate de anii războiului și ai foametei. În anul 1945 își leagă destinul de Institutul de Stat de Medicină din Chișinău, pe care-l absolvă cu succes în anul 1950. Cariera sa profesională debutează în spitalul raional Lazovsc, ca peste 4 luni să se reîntoarcă la Institut în calitate de ordinator clinic la catedra Chirurgie. Aici începe ascensiunea profesională vertiginoasă a Domnului Țăbărnă, care numai în 12 ani parcurge calea de la asistent, conferențiar, până la profesor, șef al catedrei Chirurgie. Mulți ani la rând Domnia Sa a activat cu multă eficiență în sânul colectivului clinicii „Sfânta Treime” a catedrei Chirurgie nr. 2. Profesia de chirurg a exercitat-o cu multă înțelepciune și devotament pe parcursul a mai mult de 36 de ani, contribuind la crearea și dezvoltarea bazei tehnico-materiale a catedrei, formarea și consolidarea unui talentat colectiv, perfecționarea permanentă a planurilor și programelor de studii, a formelor și metodelor de instruire, evaluare, de diagnostic și tratament.

Generos, inteligent, perseverent și creativ, Domnul profesor Constantin Țăbărnă a demonstrat de-a lungul anilor un înalt potențial intelectual, erudiție și spirit de sacrificiu în toate domeniile de activitate-pedagogică, științifică, clinică și managerială. În 1956 susține cu succes teza de doctor în științe medicale în probleme de echinococoză pulmonară. Peste 10 ani domnul Țăbărnă susține cu succes și teza de doctor habilitat în domeniul chirurgiei septice pulmonare.

Academicianul Constantin Țăbărnă este cu adevărat un om-legendă, un fenomen al culturii medicale din republică, absolvent al primei promoții de medici de la noi, deci, e unul din pilonii de bază ai Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, unde a lucrat mai bine de 58 de ani. Alma Mater, alături de familie, au constituit dintotdeauna pentru dumnealui cele două aripi de zbor în biografia-i luminoasă și îmbibată de muncă creativă. Să conduci timp de 37 de ani consecutiv catedra Chirurgie, să îndrumi spre

niște scopuri bine conturate colectivul ei, să scrii și să publici peste 400 de lucrări științifice, inclusiv 17 monografii, găsind timp și pentru elaborarea unor metode inedite de diagnostic și tratament, ulterior autorizate ca la carte, să contribui în mod direct la pregătirea a 36 teze de doctor și doctor habilitat în medicină, să conduci 20 de ani Consiliul de experți al Ministerului Sănătății, deținând un timp aceeași funcție și în cadrul Comisiei Superioare de Atestare a RM, dar și aproape zilnic să te afli la masa de operație, salvând astfel mii de vieți umane – înseamnă ceva, înseamnă mult prea mult pentru o viață de om.

Meritele-i incontestabile în pedagogie, cercetare, activitate clinică constituie deja un patrimoniu inestimabil al medicinei noastre. Tot ce a făcut acest trudnic pe ogorul medicinei îl plasează în rândul celor mai merituoși chirurghi de la noi, colegi și discipoli ai săi - Nicolae Anestiadi, Natalia Gheorghiu, Vasile Lapușanschi, Ana Axelrod, Ana Aptecareva, Eugen Maloman, Pavel Bătcă, Eugen Simeniuc, Zoia Gorbușin, Gheorghe Ghidirim, Anton Spănu, Vladimir Hotineanu, Nicolae Gladun, Eustafie Cicală etc.

În activitatea-i prodigioasă în calitate de chirurg, dl profesor Țăbărnă s-a ocupat nemijlocit de: chistul hidatic-hepatic, pulmonar și poliorganic, de chirurgia ficatului, a căilor biliare, inclusiv multitudinea problemelor legate de ciroză. A inaugurat, cu ani în urmă, prima secție de chirurgie toracică din republică.

În semn de recunoștință față de aportul Domnului profesor Constantin Țăbărnă în dezvoltarea științei și practicii chirurgicale, în anul 1978 Domniei Sale i s-a conferit titlul onorific de „Om Emerit”, iar peste 2 ani devine Laureat al Premiului de Stat al Republicii Moldova. Încă în anul 1988 Domnia Sa a fost ales membru titular al Asociației Mondiale a Chirurgilor ISS/SIC, în 1995 - al Academiei de Științe din New-York, în 2001 – academician Onorific al Academiei de Științe a Republicii Moldova, în 1999 i se decernează Ordinul „Gloria Muncii”.

Prin dispariția sa, comunitatea medicală din Republica Moldova pierde un bun coleg, un excelent dascăl, un perfect organizator și un om deosebit, iar învățământul superior medical din Republica Moldova – un profesor valoros și un cercetător de prestigiu. Activitatea sa științifico-didactică va rămâne pentru noi ca un reper în știință și în spiritualitatea noastră, iar amintirea Omului cu alese calități intelectuale și morale – o prezență de neșters în memoria celor care l-au cunoscut.

Dumnezeu să-l odihnească în pace!

Ion Ababii, dr. h., profesor, academician
Rector al USMF „Nicolae Testemițanu”
Chișinău, Republica Moldova